

Käyttömaksulinjaukset vuodelle 2022 / Kansalaisopisto, Kansalaistoiminnan palvelut, Kirjastopalvelut, Liikuntapaikkapalvelut ja Museopalvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Kuopion kaupunginvaltuusto päättää talousarviosta vuodelle 2022 kokouksessaan 13.12.2021. Esitys käyttömaksujen linjauksista Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnalle on laadittu kaupunginhallituksen talousarvioesityksen mukaisesti. Kaupunginvaltuuston talousarviokokouksen 13.12.2021 päätösten mukaiset mahdolliset muutokset huomioidaan muokkaamalla päätösesityksiä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan päätöksen mukaisesti laaditaan hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen vuoden 2022 talousarvion käyttösuunnitelmaesitys lautakunnan päätettäväksi tammikuun 2022 kokoukseen.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen tulotavoite määräytyy kaupunginvaltuuston talousarvion mukaisesti. Toimintasäännön mukaan käyttömaksujen määräytymisen perusteista päättää hyvinvoinnin edistämisen lautakunta ja varsinaiset käyttömaksut päättävät palvelupäälliköt.

Käyttömaksujen perusteiden määrittelyn lähtökohtana on Kuopion kaupungin strategia, kaupungin talousarvio vuodelle 2022 ja niistä johdettavat vuodelle 2022 asetettavat tavoitteet sekä aiemmin käyttömaksujen käyttöön otosta ja niiden suuruuden määräytymisestä tehdyt päätökset.

Aiempina vuosina 2013, 2014 ja 2015 korotustaso on ollut keskimäärin noin 10 – 15 % ja joissain tapauksissa korotus on voinut olla suurempi-kin. Ale-ryhmien (alle 18-vuotiaat, eläkeläiset, opiskelijat, varusmiehet, ja siviilipalveluksessa olevat, invalidit, työttömät) käyttömaksujen korotus on ollut keskimäärin 3 – 5 % poikkeuksena vuosi 2015, jolloin käyttömaksujen korotustaso oli keskimäärin noin 10 %. Vuosina 2016, 2017, 2018, 2019 ja 2020 käyttömaksuihin ei ole tehty yleisiä tasokorotuksia. Vuodelle 2021 käyttömaksuihin tehtiin korotuksia kaupungin vuoden 2021 talousarvion mukaisesti. Jääurheiluun otettiin käyttöön vuonna 2013 kokonaan uudet markkinahintoihin perustuvat käyttömaksut ja muodostettiin lasten ja nuorten jääurheilun tilatukijärjestelmä.

Vuoden 2022 käyttömaksujen linjausten lähtökohtana on asiakasmäärien kasvattaminen. Esitys käyttömaksujen linjauksista vuodelle sisältää myös linjausesitykset käyttömaksujen korotuksista ja käyttömaksukäytäntöjen yhdenmukaistamisesta.

Esitys

Esitän, että hyvinvoinnin edistämisen lautakunta linjaa käyttömaksujen tarkistusten perusteet kansalaisopiston, kansalaistoiminnan palvelujen sekä kirjasto-, liikuntapaikka- ja museopalvelujen osalta vuodelle 2022 seuraavasti:

- Uusien opiskelijoiden hyvinvointikortti, jolla tarjotaan tutustumiskäynnit Kuopion kaupungin hyvinvointia edistäviin palveluihin, toteutetaan myös vuonna 2022.
- Asukas- ja kyläyhdistyksiltä tai niihin rinnastettavilta toimijoilta ei peritä käyttömaksuja heidän järjestämien toimintansa edellyttämien kokousten osalta omatoimisen hyvinvoinnin palveluiden hallinnoimissa tiloissa eikä niissä tilatarpeissa, jotka liittyvät suoraan kaupunkia hyödyntävään toimintaan (esimerkiksi asuinalueen ympäristön siivoustalkoiden järjestelyt). Muilta osin asukas- ja kyläyhdistykset rinnastetaan muihin rekisteröityihin yhdistyksiin järjestetävän toiminnan perusteella.
- Asukas- ja kyläyhdistyksiltä tai niihin rinnastettavilta toimijoilta ei peritä tontinhaltijan luvan käsittelymaksua heidän omatoimisen hyvinvoinnin palveluiden hallinnoimilla alueilla järjestämien kaikille kaupunkilaisille avoimien ulkotapahtumien osalta.
- Supersyysloman ja hyperhiihtolomalla jatketaan maksuttomuuskäytäntöä siten, että liikuntapaikkojen yksittäiskäyttö on alle 18-vuotiaille maksutonta seura- tai tapahtumatoimintaan varattujen käyttöaikojen ulkopuolella sekä super- ja hyperhiihtoloman maksutomaan ohjelmatarjontaan liittyvässä toiminnassa.
- Palvelupäälliköt voivat myöntää tapahtumien rakentamis- ja purkajoinneille enintään 50 % alennuksen käyttömaksuista.
- Palvelupäälliköt voivat myöntää yksittäisiä tutustumiskäyntejä vastualueeseensa palveluihin ja päättää kampanjahinnoittelusta erikseen mm. palveluiden markkinointitarkoituksiin.

Kansalaisopisto

Kuopion kansalaisopisto vuokraa omasta käytöstä vapaana olevia Puistokartanon tiloja vuosittain noin 2 400 tuntia, josta kaupungin sisäisiä vuokrauksia on yli puolet. Tiloja vuokraamalla päästään mahdollisimman korkeaan tilojen käyttöasteeseen.

- Kansalaisopiston vuokrahinnat ovat huomattavasti pienemmät kuin vastaavanlaiset tilavuokrat muissa isoissa kaupungeissa. Puistokartanon tilojen vuokrien hintoja esitetään korotettaviksi 1.1.2022 alkaen keskimäärin 5 %. Yhteistyöoppilaitosten opetustoimintaan tarvittaviin tilavuokriin voidaan laskea kokonaistarjous poikkeuksellisen pitkissä vuokrauksissa. Ennen tämän päätöksen voimaantuloa tehdyt varaukset laskutetaan vanhoilla vuokrahinnoilla. Kansalaisopistolla on oikeus antaa Puistokartanon tiloja ilmaiseksi käyttöön kansalaisopiston kanssa yhteistyössä järjestettyihin tilaisuuksiin.

Kuopion kansalaisopisto
Puistokartanon tilavuokrat 1.1.2022 alkaen

Tila		Vuokra korotuksen jälkeen (ulkoinen ja sisäinen)	
½ LIIKUNTASALI		€/ tunti	
Urheilutoiminta ja ma- joitus	sis. alv.	alv 10 %	alv 0 %
*0-30 tuntia	43,73	3,98	39,76
*yli 30 tuntia	33,11	3,01	30,10
½ LIIKUNTASALI			
Muu toiminta	sis. alv	alv 24 %	alv 0 %
*0-30 tuntia	55,57	10,76	44,81
*yli 30 tuntia	42,07	8,14	33,93
OPISTOSALI		sis. alv	alv 24 % alv 0 %
*0-30 tuntia	64,14	12,41	51,73
*yli 30 tuntia	49,00	9,48	39,52
TAVALLINEN LUOK- KA		sis. alv	alv 24 % alv 0 %
*0-30 tuntia	49,16	9,52	39,65
*yli 30 tuntia	37,25	7,21	30,04
ATK-luokat		sis. alv	alv 24 % alv 0 %
*0-30 tuntia	92,24	17,85	74,38
*yli 30 tuntia	73,99	14,32	59,67
Erikoisluokat			
*käsityö- ja taide	sis. alv	alv 24 %	alv 0 %
*0-30 tuntia	85,54	16,56	68,98
*yli 30 tuntia	68,60	13,28	55,32
Hyvinvointiluokka C132		sis. alv	alv 24 % alv 0 %
*0-30 tuntia	85,54	16,56	68,98
* yli 30 tuntia	68,60	13,28	55,32
Studio		sis. alv	alv 24 % alv 0 %
*0-30 tuntia	55,57	10,76	44,81
*yli 30 tuntia	42,07	8,14	33,93
Aulatilat ja käytävät		sis. alv	alv 24 % alv 0 %
*Taidenäyttelykäytöstä neuvotellaan	21,91	4,24	17,67

Vuokraajan tarvitsemista lisäasennuksista ja muutostöistä sekä viikonlop-
puihin ja iltaisin valvontapalveluista laskutamme 65,00 euroa/tunti (sis.alv
24 %). Laskutamme täysinä tunteina.

Kansalaistoiminnan palvelut

- Kuopion kaupungin avoimen asukastoiminnan tilat ovat maksut-
tomia avoimen toiminnan järjestäjille (yhdistykset, oppilaitokset ym.)

ei-kaupalliset toimijat). Tiloja voi varata maksutta järjestöjen ja asukkaiden toimintaan avoimen asukastoiminnan aukioloajan ulkopuolella. Kirjastojen tilojen käytöstä kirjaston aukioloajan ulkopuolella sovitaan erikseen.

- Kino Kuvakukon tilojen tilavuokra asiakkaille sekä Kino Kuvakukon varaprojektorin vuokra elokuva-alan ammattilaisille säilyvät ennallaan. Yhteistyössä Kuvakukon kanssa toteutetuissa elokuvakulttuurilla, mediakasvatusta sekä lasten ja nuorten kulttuuria edistävässä tilaisuuksissa ja elokuvaesityksissä voidaan poiketa vuokrahinnosta, samoin projektorin vuokrassa hinnasta voidaan poiketa mediakasvatusta sekä lasten ja nuorten kulttuuria edistävässä tilaisuuksissa ja elokuvaesityksissä, jotka toteutetaan yhteistyössä Kino Kuvakukon kanssa. Lähtökohtaisesti tilan käytöstä peritään korvaus tilavuokrana, osuutena tilaisuuden lipputuloista tai korvauksena Kino Kuvakukon henkilöstön työpanoksesta tilaisuuden toteutuksessa. Yhteistyötilaisuuksien hinnoittelusta neuvotellaan tapauskohtaisesti erikseen.
- Kuvakukon palveluiden hinnoittelua voidaan alentaa hiljaisina aikoina, mikäli hinnoittelun alentamisen voidaan katsoa lisäävän palvelun käyttöä.
- Nilsiän Manttaalitalon hinnoittelua yhdenmukaistetaan muiden hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen tilavuokrakäytäntöjen kanssa. Manttaalitalon käyttö on ollut tähän saakka maksutonta Nilsiässä toimiville Kuopion kaupungin eri palvelualueille sekä kuopiolaisille yleishyödyllisille yhdistyksille ja yhteisöille sekä oppilaitoksille. Nilsiän ulkopuolella toimivilta yhdistyksiltä, yhteisöiltä ja oppilaitoksilta on peritty käyttömaksut harrastusvuoroista ja tilaisuuksista. Tilojen käytöstä peritään 1.6.2022 alkaen Manttaalitalon tilavuokrahinnaston mukainen maksu. Yhteistyötilaisuuksien hinnoittelusta neuvotellaan tapauskohtaisesti erikseen.
- Liikuntaneuvonta on maksutonta.
- Liikuntaryhmien hintoihin ei tehdä korotuksia 2022. Liikuntaryhmien tavoitteena on edistää liikunnallisen elämäntavan omaksumista ja tukea ikääntyneiden ja erityistä tukea liikunnassa tarvitsevien toimintakykyä.
- Perumatta / käyttämättä jätetystä liikuntaryhmän varauksesta voidaan periä maksu.
- Alavan palvelutalon tilojen hinnoittelu on pohjautunut perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueen käyttömaksulinjauksiin. Tilat ovat olleet maksutta ja ensisijaisesti varattavissa potilas- ja eläkeläisjärjestöille. Tiloja on voinut toissijaisesti varata myös muut toimijat. Muilta toimijoilta on peritty tilavuokra koulujen tilavuokrakäytäntöjen mukaisesti. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueella maksukäytännöt ovat samat riippumatta järjestöryhmästä. Alavan palvelutalon hinnoittelua yhdenmukaistetaan 1.6.2022 alkaen HEP-maksukäytäntöjen oheisen taulukon mukaisesti.

Alavan palvelutalon harrastetilojen hinnat 1.6.2022 alkaen			
Tila	€/h	Veroton hinta €/h	ALV
Juhlasali			24%
Kuopiolainen rekisteröity yhdistys	23,50	18,95	4,55
Muu käyttö	30,00	22,80	7,20
Kaupallinen käyttö	68,00	54,84	13,66
Liikuntasali			
Vakiovuorot liikuntakäyttö			10%
Kuopiolainen rek. yhdistys	8,50	7,73	0,77
Kuopiolainen rek.yhdistys <18 v	7,50	6,82	0,68
Oppilaitokset	8,50	7,73	0,77
Muut	18,50	16,82	1,68
Yksittäisvuoro- ja ottelukäyttö			10%
Kuopiolainen rek.yhdistys	18,50	16,82	1,68
Kuopiolainen rek.yhdistys <18 v	15,50	14,09	1,41
Muut	18,50	16,82	1,68
Liikuntasalin muu käyttö			24%
Muu käyttö	20,50	16,53	3,97
Kuopiolainen rek.yhdistys <18 v	17,50	14,11	3,39
Kaupallinen käyttö	61,00	41,19	11,81
Kerhuhuoneet, 2 kpl			24%
Kuopiolainen rek.yhdistys	11,00	8,87	2,13
Muu käyttö, vakiovuoro	11,00	8,87	2,13
Muu käyttö, yksittäistunti	20,00	16,13	3,87
Kaupallinen käyttö	68,00	54,84	13,16

- Palvelupäällikkö voi myöntää yksittäisiä tutustumiskäyntejä vastuualueensa palveluihin ja päättää kampanjahinnoittelusta erikseen.
- Palveluiden kohderymhinnoittelua voidaan uudistaa palveluiden käyttöön kannustavasti.

Kirjastopalvelut

- Laki yleisistä kirjastoista (1492/2016) määrittelee kirjaston maksuttomiksi palveluiksi omien aineistojen käytön, lainaamisen, varaamisen, ohjauksen ja neuvonnan. Kunta voi periä maksun myöhässä palautetusta aineistosta, varatun aineiston noutamatta jättämisestä ja muista kuin edellä mainitusta suoritteista (kopiointi, tuotteet yms.) sekä tilojen vuokraamisesta. Maksu ei saa ylittää omakustannusarvoa. Kirjastopalveluiden aikuisten aineiston myöhästymismaksua on korotettu 2020, jolloin uudeksi myöhästymismaksuksi tuli 0,35 euroa/vrk/laina. Tätä maksua ei koroteta. Myöhästymismaksut ovat asiakkaiden käyttäytymistä ohjaavia maksuja ja niitä syntyy vain silloin, kun aineisto palautetaan eräpäivän jälkeen tai sitä ei uusita. Asiakkailta on mahdollisuuksia uusia lainat kirjastoasioinnin lisäksi verkkokirjastossa tai puhelimitse. Lasten ja nuorten aineistossa ei mene myöhästymismaksuja.
- Kirjastopalveluiden noutamattoman varauksen sanktiomaksuun (2 euroa/noutamaton varaus) ei tehdä korotuksia. Noutamattoman varauksen sanktiomaksulla ohjataan varaaminen asiakkaalle tar-

peelliseen aineistoon ja vältetään varausten määrän ja sen myötä kuljetus- ja ilmoituskustannusten hallitsematon kasvu. Lasten ja nuorten aineisto säilyy edelleen ilmaiseksi varattavana ilman nou- tamattoman varauksen sanktiomaksuja.

- Kirjastopalveluiden kaukolainausmaksut asiakkaalle määräytyvät kaukolainan lähettävän kirjaston laskuttamien maksujen mukaisesti ja sisältävät lisäksi kirjastopalveluille tulevan postitus- ja käsittely- kulun (3 €), johon ei tehdä korotusta.
- Muut kirjastopalveluiden asiakkailta perittävät maksut (kopiointi, kirjastokortti kadonneen tilalle, kassit yms. tuotteet) määräytyvät omakustannearvon mukaisesti.
- Kirjaston vuokrattavia tiloja ovat pieni ryhmätyötila 10 henkilölle, suuri kokoussali 118 henkilölle ja näyttelytila. Näiden tilojen vuokrat ovat olleet alhaisia markkinahintaisiin tiloihin nähden, ja vuokria tarkastellaan tulotavoitteen kasvun pohjalta siten, että hintataso jää yhä alhaiseksi. Vuokrattavista tiloista suuri kokoussali on peruskorjattu, jolloin se tarjoaa aiempaa paremmat puitteet.
- Kokoussalin kohdalla on ollut aiemmin alhaisempi vuokra kaupungin sisäiseen käyttöön (25 €/tunti), joka nyt poistetaan ja kaupungin sisäinen vuokra nostetaan ulkoisen vuokran kanssa samalle tasolle, joka on 40 €/tunti arvonlisäveron ollessa 0%. Näyttelytilan viikkovuokraa korotetaan. Tätä korotusta perustelee tulotavoitteen noston lisäksi myös se, että kirjasto on aiemman kuuden päivän sijasta seitsemän päivää viikossa avoinna juhlapyhät pois lukien. Vuokraajan on huomioitava tilaa vuokrattaessa vuokrata myös mahdollinen tilaisuuden järjestelyihin kuluva aika (sama vuokramaksu), mikäli sellaista tarvitaan. Kirjastolla on oikeus antaa kirjaston vuokrattaviakin tiloja ilmaiseksi käyttöön kirjaston kanssa yhteistyössä järjestettyihin tilaisuuksiin.

Kirjaston vuokrattavat tilat	Vuokra 31.12.2021 saakka	Vuokra 1.1.2022 lähtien
Suuri kokoussali (118 henkilöä) ulkopuoliset vuokraajat	50,00 €/tunti, sis. alv 24%	50,00 €/tunti, sis. alv 24%
Näyttelytila	252,00 €/viikko, sis. alv 24% 63,00 €/päivä, sis. alv 24%	300,00 €/kalenteriviikko riippumatta kirjaston aukioloajoista, sis. alv 24% 63,00 €/päivä riippumatta kirjaston aukioloajoista, sis. alv 24%
Pieni ryhmätyötila (10 henkilöä)	10,00 €/tunti, sis. alv 24%	12,00 €/tunti, sis. alv 24%

Liikuntapaikkapalvelut

- Liikuntapaikkapalveluiden käyttömaksuihin ei tehdä yleistä tasokorotusta.
- Palvelukeskusten liikuntatilojen käyttömaksut yhdenmukaistetaan liikuntapaikkapalveluiden muiden käyttömaksujen kanssa.

- Palveluiden hinnoittelua voidaan alentaa erityisesti hiljaisina aikoina, jolloin palveluiden kävijämäärien ennustetaan laskevan 20% ajankohdan keskiarvosta ja palveluissa, joissa hinnoittelun alentamisen voidaan katsoa lisäävän palvelun käyttöä. Palvelupäällikkö tai hänen ollessa estynyt työnjohtaja voivat alentaa hintoja yhden viikon ajaksi kampanjaluontoisesti enintään 50%. Alennetut kampanjatuotteet koskettavat vain yksittäiskävijöitä. Kampanjahinnoittelusta tehdään muutoksenhakukelpoinen päätös ja päätös määrätään kuntalain 143 §:n nojalla heti täytäntöönpantavaksi, mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.
- Palveluiden kohderyhmähinnoittelua voidaan uudistaa palveluiden käyttöön kannustavasti.

Museopalvelut

- Museoiden maksupolitiikassa seurataan museoalan kansallista hinnoittelua ja otetaan huomioon näyttelytuotannoista ja palveluista syntyvät kustannukset. Esimerkiksi erityisnäyttelyiden aikana voidaan periä korotettua pääsymaksua.
- Kuopion museon perusnäyttelykokonaisuus avautuu yleisölle keväällä 2022. Samalla näyttelytarjonta laajenee oleellisesti, ja pääsymaksuja korotetaan kohonneiden kustannusten ja tulotavoitteiden vuoksi. Korttelimuseon pääsymaksua lasketaan asiakaspalautteen ja näyttelytarjonnan painopistemuutoksen vuoksi.
- Museokohteiden pääsymaksut 1.1.2022 alkaen ovat seuraavat:
 - Kuopion museo: ennen perusnäyttelyn avautumista peruspääsymaksu 10 €, alennettu hinta 6 €; perusnäyttelykokonaisuuden avauduttua 13 €, alennettu hinta 7 €
 - Kuopion taidemuseo: peruspääsymaksu 10 €, alennettu hinta 6 €
 - Kuopion korttelimuseo: peruspääsymaksu 8 €, alennettu hinta 5 €
 - J.V. Snellmanin kotimuseo: pääsymaksu 10 €; museo on avoinna vain ryhmille (ryhmän koko vähintään 10 hlöä), tilauksesta. (Kuopion museot kuuluvat pääsymaksujen osalta 0 % alv-kantaan.)
- Alennettuun pääsylippuun ovat oikeutettuja opiskelijat, työttömät, eläkeläiset, varusmies- tai siviilipalvelusta suorittavat sekä vähintään 10 henkilön ryhmät. Sisäänpääsy on maksuton alle 18-vuotiaille, opetusryhmille, sotaveteraaneille, lehdistölle, alan ammattilaisille ja opiskelijoille sekä museon vieraille.
- Museoiden opastusten ja työpajojen sekä asiantuntijapalveluiden hintoihin ei tule muutoksia vuonna 2022.
- Museoiden vuokrattavia tiloja ovat Kuopion museon kokoushuone, uudisrakennuksen monitoimitila ja aula, Taidemuseon näyttely- ja yleisötilat sekä Korttelimuseon näyttely- ja yleisötilat. Näyttely- ja yleisötiloja sekä aula- ja monitoimitilaa vuokrataan ulos museon toiminnan ja henkilöstöresurssin salliessa, pääasiassa museoiden aukioloaikojen ulkopuolella. Vuokrattavien tilojen kaupungin sisä-

Kuopion kaupunki
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

15.12.2021

50 §

nen vuokra nostetaan ulkoisen vuokran tasolle. Muita muutoksia ei vuokrahintoihin tehdä vuonna 2022.

Liitteet 1 11051/2021 Vaikutusten arviointi

Valmistelija
Kirsti Turunen puh. +358 44 718 4701
Kati Vähäsarja puh. +358 44 718 2513
Pertti Renvall puh. +358 44 718 2651
Saku Kekäläinen puh. +358 44 718 2515
Päivi Savinainen puh. +358 44 718 2311
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä hyvinvoinnin edistämisen johtajan esityksen.

Päätös Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Saku Kekäläinen, Päivi Savinainen, Kirsti Turunen ja Kati Vähäsarja saapuivat kokoukseen klo 17.01 asian käsittelyyn.